

Stilstaan bij leven en dood in kerkhoekje

ACHTERGROND GEDENKHOEK

● Beeldend kunstenaar geeft kerk gedenkhoeck met cirkel van het leven

Door Annemarie Hommes

Marum 'Moge deze naam voorgoed geschreven staan in het boek des levens in de palm van Gods hand'. Deze tekst staat op een wandbord met daarop een witte duif, kruis en handpalm geborduurd. Jaren hing het in de Ontmoetingskerk in Marum. Nu is de spreuk onderdeel van de kleurrijk vormgegeven gedenkhoeck die beeldend kunstenaar Marjo Többen uit Niebert maakte voor de kerkzaal met bijzondere glas-in-loodramen.

De kleurrijke cirkel van het leven met een kom ervoor – als ware het de schoot waaruit leven ontstaat – voegt iets toe aan de kerk die in de stijl van de Amsterdamse School is gebouwd. De kaarten van de nieuwgeborenen, die voorheen na de doop aan het wandbord werden bevestigd om aan het eind van het kerkelijk jaar plaats te maken voor nieuwe geboortekaarten, hangen nu als vanzelfsprekend in de nieuwe gedenkhoeck aan de ronding in het glas. Daar waar de cirkel doorzichtig is.

Behalve dat er in het ontwerp plaats is om stil te staan bij het leven, is er ook ruimte voor de dood. Többen: "Daarvoor dient de kom. Na de uitvaart van een gemeentelid wordt de naam van de overledene

met geboorte- en sterfdatum op een witte steen geschreven. Die stenen komen in de kom te liggen, waar ze ook de rest van het kerkelijk jaar blijven ter nagedachtenis aan het gestorven gemeentelid."

Többen ontwerpt al achttien jaar grafmonumenten en gedenktekens. Hoewel ze niet elke dag de opdracht krijgt een gedenkhoeck in een kerk te maken, wist ze bij bin-

nenkomst van de zaal meteen wat het zou worden. "Ik dacht: jeetje wat een mooie ramen. Met die kleuren van het leven moet ik wat. Logisch dat ik op een levenscirkel uitkwam."

Ze gaat ervoor staan en legt uit dat het geel verwijst naar de zon die in het oosten opkomt en in het westen ondergaat. Dat de kleurschakeringen uitgelegd kunnen

worden als scherven die verbonden met elkaar weer een geheel vormen, is niet bewust gebeurd. Dat is wel het geval wat betreft het uitzoeken van de kleuren die exact matchen met de glas-in-loodramen. "Dat was het belangrijkste." Wie denkt dat de witte stenen mistaan in het ontwerp heeft het fout. "Weinig mensen weten het, maar wit bestaat uit alle kleuren."

▲ Marjo Többen bij de door haar ontworpen gedenkhoeck. Foto: Pepijn van den Broeke

”
Weinig
mensen
weten het,
maar wit
bestaat uit
alle
kleuren